

Верховний
Суд

ЗВЕДЕНИЙ ОГЛЯД
рішень Європейського суду
з прав людини
(2024 рік)

Стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на життя)

GEORGIA v. russia (IV): стверджені численні порушення прав етнічних грузинів, що проживали по обидва боки від лінії розмежування окупованої частини Грузії, вчинювані окупаційною владою російської федерації і владою де-факто Абхазії та Південної Осетії – порушення

CARÊME v. France [GC]: скарга колишнього мера муніципалітету Гранд-Сінт на недостатні дії Франції щодо запобігання зміні клімату – заяву визнано неприйнятною (несумісна *ratione personae*)

DUARTE AGOSTINHO AND OTHERS v. Portugal and 32 others [GC]: нинішні та серйозні майбутні наслідки зміни клімату, спричинені, серед іншого, стверджують неналежною політикою 32 Договірних Держав – заяву визнано неприйнятною з огляду на відсутність екстериторіальної юрисдикції у 31 Договірній Державі за Конвенцією та невичерпання заявниками національних засобів юридичного захисту стосовно Португалії

SELÇUK v. Türkiye: невжиття органами влади превентивних оперативних заходів для припинення теракту, від якого постраждав заявник – відсутність порушення

HAUGEN v. Norway: нездатність органів влади захистити життя сина заявника, який страждав на психічні розлади та вчинив самогубство під час тримання під вартою в звичайній тюремній камері – порушення

HARUTYUN KARAPETYAN v. Armenia: стверджувана нездатність органів державної влади з'ясувати обставини смерті дружини заявника, яка настала після проведення невідкладного медичного втручання – відсутність порушення

Стаття 3 Конвенції (заборона катування)

MYTSYK AND KRAVCHUK v. Ukraine: непроведення належного розслідування факту заподіяння адвокатам тілесних ушкоджень під час їхніх спроб бути присутніми на проведенні обшуку їхнього клієнта – порушення

HASMIK KHACHATRYAN v. Armenia: відсутність належного реагування на серйозні випадки домашнього насильства та можливості у жертви вимагати від кривдника відшкодування моральної шкоди – порушення

MEDVID v. Ukraine: стверджувана неефективність нового механізму умовно-дострокового звільнення до заявника, засудженого до довічного позбавлення волі, який став повністю функціональним з 3 березня 2023 року – порушення (у період з моменту ухвалення остаточного вироку до 3 березня 2023 року); відсутність порушення (у період після 3 березня 2023 року)

Стаття 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність)

RYTIKOV v. Ukraine: затримання особи без ухвали слідчого судді на підставі того, що вона нібито щойно вчинила злочин, за відсутності конкретних обставин, які б це підтверджували – порушення

CVIKOVÁ v. Slovakia: продовження тримання під вартою заявниці – судді, підозрюваної у вчиненні корупційних злочинів, без наведення обґрунтованих та відповідних підстав застосування запобіжного заходу такого рівня суворості – порушення

NSINGI v. Greece: необґрунтоване відхилення національними судами вимоги заявника про виплату компенсації за шкоду, якої він зазнав унаслідок його незаконного позбавлення волі на підставі вироку, ухваленого щодо іншої особи – порушення

Стаття 6 Конвенції (право на справедливий суд)

UGULAVA v. Georgia (No. 2): відсутність неупередженості та незалежності при розгляді Кримінальною палатою Верховного Суду справи щодо заявника через присутність у складі суду колишнього Генерального прокурора країни, призначеного до Верховного Суду з порушенням встановленого законом критерію відповідності – порушення

SNIJDERS v. The Netherlands: несправедливість кримінального провадження через неможливість сторони захисту провести прямий перехресний допит анонімого свідка, показання якого були використані як докази проти заявника – відсутність порушення

ĐURIĆ v. Serbia: несправедливість адміністративного та судового проваджень при розгляді національними органами звернення заявника про надання йому статусу особи з інвалідністю внаслідок війни та відповідних пільг – порушення

BOGDAN v. Ukraine: прийняття відмови заявника від права на правову допомогу під час незареєстрованого тримання під вартою та страждань від абстинентного синдрому (синдрому відміни) – порушення

JAKUTAVIČIUS v. Lithuania: стверджуване порушення права заявника на ефективний захист через невідшкодування судових та інших витрат, понесених ним у провадженні у справі про адміністративне правопорушення, в якому він успішно оскаржив штраф, накладений на нього за керування автомобілем у стані алкогольного сп'яніння – відсутність порушення

JANN-ZWICKER AND JANN v. Switzerland: надмірна тривалість кримінального провадження, ініційованого заявниками щодо розслідування смерті їхнього батька / чоловіка, спричиненої отруєнням азбестом; відмова в доступі до суду у цивільному провадженні через спливі строки, передбачених для заявлення вимог про відшкодування шкоди – порушення

MEHMET ZEKİ DOĞAN v. Türkiye (No. 2): залишення, за результатами поновленого кримінального провадження на підставі рішення ЄСПЛ, без змін вироку щодо заявника, який вирішально ґрунтувався на викривальних показаннях його співучасників, наданих за відсутності захисника і від яких згодом було заявлено відмову – порушення

ŠKOBERNE v. Slovenia: упередженість суду при розгляді справи заявника, колишнього судді, засудженого за отримання хабаря, через участь судді, що розглядав його справу, в іншому провадженні проти заявника, відмову в допиті двох свідків та інші недоліки – порушення

ORHAN ŞAHİN v. Türkiye: незаслуховування судом, який скасував виправдувальний вирок та ухвалив обвинувальний вирок, показань ключового свідка за цим обвинуваченням попри клопотання обвинуваченого про це – порушення

KARTAL v. Türkiye: відсутність у заявника можливості оскаржити в судовому порядку звільнення з посади віцепрезидента органу, який здійснював кваліфікаційні та дисциплінарні функції щодо суддів та прокурорів, спричиненого законодавчими змінами, які потім було визнано неконституційними – порушення

LEKA v. Albania: зміна апеляційним судом кваліфікації обвинувачень заявника, що ґрунтувалися на одних і тих самих обставинах – відсутність порушення

SERGIY MYKOLAYOVYCH VOLKOV v. Ukraine (ухв.): стверджувано незаконне проведення негласних слідчих заходів щодо заявника через відсутність попереднього дозволу суду та подальше використання отриманої в результаті цих заходів інформації для засудження заявника – заяву визнано неприйнятною

SAKASHVILI v. Georgia: засудження колишнього президента в межах двох кримінальних проваджень за дії, вчинені під час його перебування на посаді – відсутність порушення

PATRICOLO AND OTHERS v. Italy: відсутність засвідчення того, що паперова копія повідомлення про вручення судового рішення була дійсною копією такого повідомлення, надісланого через сертифіковану електронну пошту, як підстава для визнання Касаційним Судом скарги з питань права неприйнятною – порушення

BOSEV v. Bulgaria: задоволення позову проти заявника – журналіста за наклеп на високопосадовця у ЗМІ складом суду, до якого увійшла суддя, дії якої заявник критикував у своїх більш ранніх публікаціях – порушення

L.T. v. Ukraine: позбавлення заявниці можливості бути особисто заслуханою під час розгляду справи в суді, в результаті якого суд постановив ухвалу про застосування до неї примусових заходів медичного характеру – порушення

NEALON AND HALLAM v. The United Kingdom [GC]: відмова у відшкодуванні шкоди за засудження, спричинене судовою помилкою, яка згідно із твердженнями заявників порушувала презумпцію невинуватості – відсутність порушення

Ukraine v. russia (re Crimea) [GC]: стверджувана Українським Урядом систематичність («адміністративна практика») порушень російською федерацією в Криму положень Конвенції, починаючи з лютого 2014 року – численні порушення

HYETT PERGER CVITANOVIĆ v. Croatia: стверджувана заявницею відсутність у неї можливості ефективно брати участь у цивільному процесі через неналежне вручення їй позовної заяви та інших судових документів, а також неналежне представництво з боку представника ad litem – порушення

KHACHAPURIDZE and KHACHIDZE v. Georgia: використання свідчень відсутніх свідків на обґрунтування засудження заявників вироком суду без врівноважуючих факторів; повне видалення заявників із дистанційного судового розгляду, що позбавило їх можливості брати участь у провадженні – порушення

TSULUKIDZE and RUSULASHVILI v. Georgia: нездатність Верховного Суду спростувати сумніви щодо ймовірної відсутності неупередженості судді цього суду з огляду на те, що його помічницею була дочка адвоката, який представляв компанію-відповідача у справах, які цей суддя розглядав – порушення

W.R. v. the Netherlands: відсутність захисника під час перших допитів заявника в поліції та інших слідчих дій щодо нього і подальше використання наданих за таких обставин свідчень для визнання його винним національними судами у вбивстві, урівноважена дотриманням процесуальних гарантій під час кримінального провадження – відсутність порушення

ĆELAP v. Croatia (ухв.): стверджуваний заявницею різний підхід національних судів до тлумачення процесуальних норм щодо способу спростування недостовірної інформації та стягнення відповідної компенсації – заяву визнано неприйнятною

C.O. v. Germany: стверджуване заявником порушення його права на «презумпцію невинуватості» з огляду на ухвалення кримінальними судами вироків щодо його співпідозрюваних у межах окремого судового розгляду, у яких описувалися дії та умисел заявника з юридичної точки зору – відсутність порушення

FABBRI AND OTHERS v. San Marino [GC]: неможливість розгляду цивільних позовів заявників у межах кримінального провадження внаслідок його закриття слідчим суддею – заяви перших двох заявників визнано неприйнятними; відсутність порушення щодо третього заявника

KARTVELISHVILI v. Georgia (ухв.): залишення апеляційної скарги заявниці без розгляду у зв'язку з несплатою нею судового збору та недоведеністю перебування у скрутному матеріальному становищі – заяву визнано неприйнятною

LONGO v. Italy (ухв.): знесення самочинно збудованого об'єкта нерухомості заявника на підставі припису, виданого кримінальним судом – заяву визнано неприйнятною

MORELLI v. Italy (ухв.): регламентація законодавцем підходу, щодо якого існувала неоднозначна практика національних судів, на момент судового розгляду справи заявника, до вимоги реєструватися в двох системах соціального страхування, що зумовила необхідність сплати заявником внесків, відсотків і штрафів за період невиконання цього обов'язку – заяву визнано неприйнятною

COSOVAN v. the Republic of Moldova (No. 2): застосування до заявника спеціальної конфіскації після закриття кримінального провадження відносно нього у зв'язку із закінченням строків давності – відсутність порушення

IVANOVVS v. Latvia (ухв.): стверджувана несправедливість кримінального провадження з огляду на використання недопустимих доказів, отриманих правоохоронними органами в результаті негласної операції, урівноважена забезпеченням процесуальних гарантій справедливого судового розгляду та низкою інших достовірних доказів – заяву визнано неприйнятною

MACHALICKÝ v. the Czech Republic: використання національними цивільними судами у своїх рішеннях щодо виплати компенсації заявнику за порушене проти нього кримінальне провадження аргументації та формулювань, якими йому приписувалася наявність кримінальної відповідальності всупереч презумпції невинуватості – порушення

SEVERIN v. Romania: використання доказів у кримінальному провадженні, порушеному за підозрою в корупції проти заявника – члена Європейського парламенту, стверджувано здобутих незаконним шляхом журналістами внаслідок провокації злочину – відсутність порушення

MIRON v. Romania: кримінальне засудження державного службовця Міністерства внутрішніх справ на час подій на основі показань свідків та співобвинувачених, які не були особисто допитані в межах судового розгляду – відсутність порушення

SAPITASH v. Ukraine (ухв.): пропуск заявником, присутнім на судовому засіданні, 10-денного строку на апеляційне оскарження рішення у справі про адміністративне правопорушення – заява визнана неприйнятною

ZAHARIEV v. North Macedonia: нерозгляд судами аргументу заявника про його стверджуваний імунітет від обвинувачення на підставі Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 року, в результаті чого заявника було засуджено – порушення

HRABAR v. Croatia: відмова в задоволенні позову про відшкодування шкоди, завданої в результаті ДТП, через те, що позов було пред'явлено до неналежного відповідача, в той час як з моменту ДТП вже пройшло 20 років – порушення

SOUROULLAS KAY AND ZANNETTOS v. Cyprus: покладання на показання співучасника, який співпрацював з обвинуваченням, у справі про одержання заявником неправомірної вигоди – відсутність порушення

FINANSOVA KOMPANIYA PRIMINVEST, TOV v. Ukraine (ухв.): відмова суду першої інстанції відшкодувати нібито надмірно сплачену суму судового збору з огляду на підхід судів до кваліфікації позовних вимог компанії-заявника – заяву визнано неприйнятною

ZAKRZEWSKI v. Poland: відсутність обґрунтування впливу повторного розгляду у справі заявника з огляду на відбуття ним більш ніж половини строку призначеного судом першої інстанції покарання на момент прийняття касаційним судом рішення про повторний розгляд через надто м'яке покарання – порушення

KURTOĞLU KARACIK AND OTHERS v. Türkiye: неможливість оскаржити в судовому порядку рішення про переведення суддів і прокурорів без їхньої згоди до інших міст – порушення

ESPÍRITO SANTO SILVA SALGADO v. Portugal: публічні заяви, зроблені головою Банку Португалії, не порушили право заявника на презумпцію невинуватості в провадженні, відкритому проти нього – відсутність порушення

GABA v. Albania: скасування органами влади остаточного рішення майнової комісії про надання заявнику земельної ділянки, попередньо експропрійованої в його батька комуністичним режимом, без наведення суттєвих і переконливих підстав, що виправдовують такі дії – порушення

KEZERASHVILI v. Georgia: участь у складі колегії суддів Верховного Суду судді, який раніше обіймав посаду Генерального прокурора – порушення; скасування Верховним Судом виправдувального вироку щодо заявника в порядку розгляду в письмовому провадженні – відсутність порушення

KNARCHUK v. Ukraine (ухв.): відхилення апеляційним судом скарги заявника через пропуск строку на апеляційне оскарження за обізнаності останнього про оскаржуване рішення суду – заяву визнано неприйнятною

Стаття 7 Конвенції (ніякого покарання без закону)

YASAK v. Turkey: засудження заявника за його систематичні активні дії на користь терористичної організації, які, згідно з його твердженнями, на момент здійснення не порушували вимог національного законодавства – відсутність порушення

CESARANO v. Italy: відмова судів зменшити заявникові покарання у виді довічного позбавлення волі на позбавлення волі на строк 30 років, що було наслідком його вибору не бути судимим за процедурою спрощеного провадження в період, коли законодавство надавало таку можливість – відсутність порушення

Стаття 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя)

TENA ARREGUI v. Spain: стверджуване порушення права заявника на повагу до його приватного життя і кореспонденції внаслідок перехоплення і розкриття його листування електронною поштою – відсутність порушення

ISMAYILZADE v. Azerbaijan: відмова національних органів у реєстрації імені, обраного заявницею для своєї новонародженої дитини, з підстав його невідповідності найкращим інтересам дитини – відсутність порушення

CHERRIER v. France: стверджуване порушення національними органами права заявниці на доступ до інформації про своє походження через відмову розкрити особу її біологічної матері – відсутність порушення

PODCHASOV v. Russia: оскарження заявником, який був користувачем програми для обміну повідомлень Telegram, законодавчих положень про зобов'язання «організаторів поширення інформації в мережі Інтернет» зберігати всі дані про комунікацію користувачів протягом тривалого строку та надавати дані правоохоронним органам у випадках, визначених законом, разом з інформацією, необхідною для розшифрування електронних повідомлень – порушення

KACZMAREK v. Poland: розголошення під час пресконференції змісту телефонної розмови заявниці, яка не була об'єктом розслідування, внаслідок проведених у його межах негласних слідчих дій, та неможливість заявниці домогтися знищення інформації стосовно неї, отриманої в ході проведення негласних слідчих дій – порушення

KYIVSTAR, PAT v. Ukraine (ухв.): вимога органів влади до компанії-заявника надавати конфіденційну комунікаційну інформацію про користувачів її послуг та накладення штрафу через невиконання такої вимоги – неприйнятність заяви

VAGDALT v. Hungary: відсутність у заявника можливості оскаржити погоджену органами влади заяву про визнання батьком його дитини іншого чоловіка та встановити своє батьківство – порушення

MOLDOVAN v. Ukraine: неврахування національними судами результатів ДНК-тестування при розгляді справи заявника про встановлення батьківства з огляду на відсутність для цього правового підґрунтя в законодавстві – порушення

VERHOEVEN v. France: врахування найкращих інтересів дитини при вирішенні питання про повернення її до держави постійного місця проживання відповідно до Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей – відсутність порушення

VEREIN KLIMASENIORINNEN SCHWEIZ AND OTHERS v. Switzerland [GC]: невжиття Урядом Швейцарії усупереч своїм міжнародним зобов'язанням дієвих заходів для боротьби з наслідками глобального потепління, що призвело до погіршення умов життя та здоров'я заявників – порушення

BALA v. Albania: встановлена органами влади п'ятнадцятирічна заборона заявниці претендувати на посаду судді Конституційного Суду Албанії та деякі інші найвищі посади у сфері правосуддя, спричинена її звільненням за власним бажанням з посади юрисконсульта Конституційного Суду Албанії, та, як наслідок,

непроходження перехідної процедури повторної оцінки («процесу люстрації») – відсутність порушення

PIETRZAK AND BYCHAWSKA-SINIARSKA AND OTHERS v. Poland: неналежні законодавчі гарантії від свавілля та зловживань у межах здійснення заходів негласного спостереження, зберігання та доступу до комунікаційних даних і відсутність судового контролю – порушення

MITREVSKA v. North Macedonia: неможливість усиновленої особи отримати інформацію про своє біологічне походження та про стан здоров'я своїх біологічних батьків – порушення

BIBA v. Albania: обов'язок держави запровадити адекватні механізми реагування на випадки заподіяння шкоди одним учнем у школі іншому – порушення

CONTRADA v. Italy (No. 4): відсутність судового контролю за негласними слідчими заходами щодо осіб, які не є стороною кримінального провадження – порушення

BERSHEDA and RYBOLOVLEV v. Monaco: використання даних з мобільного телефону заявниці – адвоката, попередньо видалених нею та відновлених під час експертного дослідження, призначеного слідчим суддею – порушення

CRACÒ v. Italy: публікація на сайті в інтернеті невідредагованої версії судового рішення, що містило детальні посилання на стан здоров'я заявника – порушення

VLAISAVLEVIKJ v. North Macedonia: збір та використання персональних даних заявника приватною теплопостачальною компанією, яка неодноразово направляла йому рахунки на оплату за опалення, незважаючи на заперечення та твердження заявника про відсутність будь-яких договірних відносин між ними – порушення

RUSTAMKHANLI v. Azerbaijan: проведення податковим органом виїзної податкової перевірки без завчасного попередження та заморожування банківських рахунків редакції журналу – порушення

PASQUINELLI and OTHERS v. San Marino: обмеження, накладені на заявників – працівників медичної та соціальної сфер, які відмовилися від добровільної вакцинації проти Covid-19 – відсутність порушення

P.J. AND R.J. v. Switzerland: видворення заявника за межі країни на 5 років через вчинення ним кримінального правопорушення у сфері незаконного обігу наркотичних речовин без урахування його особистих обставин та впливу цього заходу на приватне життя – порушення

PINCHUK v. Ukraine: направлення керівником роботодавця заявника запитів до лікарень з метою отримання детальної інформації про його лікування та діагностику – порушення

PINDO MULLA v. Spain [GC]: недоліки в процедурі отримання згоди чергового судді на медичне втручання у вигляді переливання крові, застосоване до особи, яка належала до Свідків Єгови, під час невідкладної хірургічної операції, незважаючи

на її заздальгідь висловлену письмову відмову від переливання крові за будь-яких умов – порушення

S.V.M. v. Ukraine: розкриття інформації про судимість заявника в довідці про несудимість, необхідної для пошуку роботи – порушення

KAJGANIĆ v. Serbia: стверджувана неспроможність органів влади забезпечити заявниці, яка була захисницею обвинуваченого у резонансній справі, права на повагу до її репутації з огляду на опубліковану щодо неї статтю про її домовленості з посадовими особами надати обвинуваченому статус свідка в обмін на його неправдиві свідчення – відсутність порушення

LINDHOLM AND THE ESTATE AFTER LEIF LINDHOLM v. Denmark: проведене за медичними показниками термінове переливання крові особі, яка попередньо з релігійних міркувань відмовилася від цієї процедури – відсутність порушення

NATALYA KOSTYANTYNIVNA SHAPTALA v. Ukraine (ухв.): висновок Верховної Ради України про порушення суддею Конституційного Суду України присяги судді, що не мав прямого наслідку для її професійного й приватного життя – заяву визнано неприйнятною

EL AROUD AND SOUGHIR v. Belgium: позбавлення заявників громадянства через засудження за тяжкі злочини, пов'язані з терористичною діяльністю – відсутність порушення

Стаття 9 Конвенції (свобода думки, совісті і релігії)

KANATLI v. Türkiye: відсутність законодавчого дозволу особам, які відмовляються від проходження військової служби з релігійних міркувань або інших міркувань, обирати цивільну службу як альтернативу військовій – порушення

Стаття 10 Конвенції (свобода вираження поглядів)

VEIGA CARDOSO v. Portugal: незаконне притягнення заявника до кримінальної відповідальності через наклеп на працівника прокуратури за обтяжуючих обставин, що становило порушення його права на свободу вираження поглядів – порушення

DANILEŢ v. Romania: накладення Національною комісією з питань судоустрою та судочинства дисциплінарного стягнення на суддю у зв'язку з розміщенням ним на своїй сторінці у Facebook двох повідомлень, які могли підірвати репутацію та довіру до судової влади – порушення

DEDE v. Türkiye: звільнення працівника банку за надсилання співробітникам відділу кадрів своєї компанії електронного листа, в якому він критикував методи управління вищого керівництва, та відмова національних судів у задоволенні його позову, яким він оскаржив це звільнення – порушення

ALMEIDA ARROJA v. Portugal: засудження заявника за дифамаційні твердження на адресу добре відомого політика та члена Європейського парламенту і його юридичної фірми щодо будівництва педіатричного відділення лікарні – порушення

SIEĆ OBYWATELSKA WATCHDOG POLSKA v. Poland: відмова Конституційного Суду надати заявнику (неурядовій організації) доступ до щоденників засідань суддів – порушення; відмова Конституційного Суду надати доступ до записів відвідувань будівлі цього Суду – відсутність порушення

ZÖLDI v. Hungary: відсутність можливості в заявниці, яка працювала журналісткою-розслідувачем, отримати інформацію про фінансові операції двох фондів, створених Національним банком Угорщини – порушення

KIRKOROV v. Lithuania: оскарження заявником заходів щодо заборони органами влади Литви його в'їзду на територію цієї держави з міркувань охорони національної безпеки через його відкриту підтримку політики агресії російської федерації – заяву було визнано неприйнятною

MÁRIA SOMOGYI v. Hungary: зобов'язання заявниці сплатити відшкодування на користь муніципалітету за порушення його особистих прав через поширення допису третьої особи у Facebook, який стосувався управління муніципалітетом майном і використання публічних коштів – порушення

THOMAIDIS v. Greece: цивільна відповідальність за порушення принципів відповідальної журналістики, а саме незаконне поширення показань свідків, що є частиною матеріалів кримінального розслідування, та оголошення незаконно перехоплених розмов у телевізійній програмі – відсутність порушення

LUTGEN v. Luxembourg: накладення на адвоката штрафу (як кримінальне покарання) за образу судді в електронному листі, який він надсилав органам влади, щоб повідомити про ситуацію у справі, яку вважав неприпустимою – порушення

PISANSKI v. Croatia: накладення на заявника – адвоката штрафу за неповагу до суду за зроблений ним коментар щодо тлумачення судом законодавчих положень – порушення

SUPRUN AND OTHERS v. russia: відмова заявникам у доступі до архівної інформації та накладення санкцій на одного з них через їхню діяльність із дослідження історії радянських політичних репресій – порушення

BORONYÁK v. Hungary: накладення на заявника штрафу через розголошення всупереч угоді про конфіденційність інформації щодо умов безстрокового контракту, укладеного ним і приватною компанією – відсутність порушення

HRACHYA HARUTYUNYAN v. Armenia: засудження заявника за наклеп через надіслане ним повідомлення своєму колишньому роботодавцю, в якому він звинуватив у корупційних злочинах одного зі своїх колег – порушення

BIELAU v. Austria: притягнення заявника – практикуючого лікаря до дисциплінарної відповідальності за категоричні висловлювання на своєму

вебсайті «холістичної медицини» щодо загальної неефективності вакцинації – відсутність порушення

ASSOCIATED NEWSPAPERS LIMITED v. the United Kingdom: зобов'язання видавця – відповідача, який програв справу, сплатити значні суми «гонорару успіху» в межах справ про недоторканність приватного життя та дифамацію – порушення

AFGAN MAMMADOV v. Azerbaijan: позбавлення адвоката права на заняття адвокатською діяльністю за скаргу на керівника юридичної консультації, де він працював, у якій висловив твердження про його незаконну діяльність – порушення

BORZYKH v. Ukraine (ухв.): заборона публічного носіння георгіївської стрічки – заяву визнано неприйнятною

AGHAJANYAN v. Armenia: неналежне з'ясування національними судами обставин звільнення заявника із займаної посади за розкриття під час інтерв'ю журналісту газети відомостей щодо його роботодавця, які стосувалися питань оплати праці, дотримання правил безпеки на виробництві тощо – порушення

GADZHIYEV AND GOSTEV v. russia: втручання у право заявників на свободу вираження поглядів шляхом застосування до них дисциплінарних заходів за публічну критику недоліків функціонування офіційних установ, у яких вони працювали – порушення

Стаття 11 Конвенції (свобода зібрань та об'єднання)

ASSOCIATION OF PEOPLE OF SILESIAN NATIONALITY (IN LIQUIDATION) v. Poland: розпуск та ліквідація асоціації-заявника за відсутності вчинення нею або її членами будь-яких незаконних або антидемократичних дій; неспроможність органів влади довести, що назва асоціації-заявника могла становити загрозу громадському порядку – порушення

BORONENKOV v. Ukraine: притягнення заявника до адміністративної відповідальності та накладення на нього штрафу за участь у публічному заході всупереч судовій забороні його проведення – заяву визнано неприйнятною

Стаття 14 Конвенції (заборона дискримінації)

DE JESUS LOURENÇO JÓIA v. Portugal (ухв.): стверджувана незаконна відмова органів влади в наданні заявнику як працівнику поліції статусу особи з інвалідністю внаслідок війни через відсутність «підвищеного ризику» під час виконання ним службових обов'язків та надання такого статусу іншій особі за подібних обставин – заяву визнано неприйнятною

BAKRADZE v. Georgia: зосередженість під час співбесіди у Вищій раді правосуддя (ВРП) із заявницею як кандидатом на зайняття вакантної посади судді на її ролі голови асоціації об'єднання суддів та критиці цією організацією діяльності ВРП

замість перевірки її добросовісності та професійної компетентності, що свідчило про упередженість членів ВРП, і недостатність судового контролю в цьому аспекті – порушення

HELLGREN v. Finland: утримання роботодавцем заробітної плати заявниці через неповне виконання нею своїх робочих обов'язків упродовж двох днів у контексті «вибіркового страйку» за рішенням профспілки – відсутність порушення

KAYA v. Türkiye (ухв.): притягнення заявниці – вчительки – до дисциплінарної відповідальності за участь в одноденному страйку, що не був пов'язаний з її економічними, соціальними або професійними інтересами – заяву визнано неприйнятною

FEZA ALMAZ AND OTHERS v. Türkiye (ухв.): притягнення заявників – муніципальних службовців – до дисциплінарної відповідальності за участь в одноденному страйку, що не був пов'язаний з їхніми економічними, соціальними або професійними інтересами – заяву визнано неприйнятною

Стаття 1 Першого протоколу до Конвенції (захист власності)

NASKOV AND OTHERS v. North Macedonia: порушення майнових прав заявників через скасування національними органами влади proprio motu розпорядження про остаточну реституцію, яким їм надавалося право власності на землю, на якій треті особи побудували автозаправну станцію та господарські приміщення – порушення

BERNOTAS v. Lithuania: покладення на заявника зобов'язання з відшкодування органам соціального забезпечення пенсійних виплат, здійснених на користь особи, здоров'ю якої заявник завдав тяжкої шкоди – відсутність порушення

MAROSLAVAC v. Croatia: вимога податкових органів під час проведення перевірки фінансової діяльності заявниці сплатити податкові нарахування за періоди, щодо яких, як стверджувала заявниця, у держави спливли строки нарахування та стягнення – відсутність порушення

SHYLINA v. Ukraine: призупинення виплат внутрішньо переміщеній особі через її відмову виконувати законодавчу вимогу про необхідність відкриття рахунку в Ощадбанку для подальшого отримання таких виплат – відсутність порушення

ENERGYWORKS CARTAGENA S.L. v. Spain: перекласифікація частини прибутку (субсидії) минулих періодів компанії-заявника як необґрунтованої та її подальше зарахування в рахунок майбутньої винагороди, що, на думку компанії-заявника, становило випадки ретроспективності та суперечило принципу правової визначеності – скаргу визнано неприйнятною

NINA DIMITROVA v. Bulgaria: скарги заявниці на те, що її квартира, передана в іпотеку банку на забезпечення кредитного договору, була продана в межах виконавчого провадження до того, як були розглянуті її судові заперечення щодо

платіжного доручення на користь банку та його негайного виконання – порушення

ZELA v. Albania: знесення збудованого заявником будинку без присудження компенсації та тривалий розгляд його позову – порушення

GANUSHCHAK v. Ukraine: притягнення заявника до відповідальності за незаконний перетин кордону через тимчасово закритий пункт пропуску в окупованій росією Автономній Республіці Крим та за переміщення товарів – автомобіля, яким керував заявник – поза митним контролем – порушення

MELANDRI v. San Marino: конфіскація грошових коштів, одержаних злочинним шляхом – відсутність порушення

YAYLALI v. Serbia: накладення штрафу та конфіскація незадекларованих особистих і законно придбаних ювелірних виробів заявника під час перетину ним кордону – порушення

AMERISOC CENTER S.R.L. v. Luxembourg: відсутність законодавчого механізму інформування компанії-заявника про арешт її активів за кордоном, що призвело до пропуску строку оскарження наказу, та відсутність подальшого перегляду доцільності продовження такого арешту всупереч вимозі пропорційності застосованого заходу праву на повагу до мирного володіння майном – порушення

DROZDYK AND MIKULA v. Ukraine: позбавлення права власності заявниць на земельні ділянки, якими вони володіли та користувалися впродовж багатьох років на підставі того, що ці ділянки знаходилися в межах охоронних зон залізниць та не могли бути передані у власність, без надання будь-якої компенсації – порушення

RYBÁŘSTVÍ TŘEBOŇ A.S. AND RYBÁŘSTVÍ TŘEBOŇ HLD. A.S. v. the Czech Republic: скасування двох приватизацій нерухомого майна після більше як 20 років без компенсації та відсутність законних очікувань на продовження користування спірними земельними ділянками, оскільки приватизація була недійсна ab initio й проведена недобросовісно – відсутність порушення

RAMAJ v. Albania: тривале невиконання остаточного та обов'язкового рішення суду про визнання за заявником права власності на земельну ділянку; узаконення та реєстрація незаконного будівництва третіх осіб на частині земельної ділянки заявника, що залишилася, є фактично експропріацією – порушення

ODESKA BUTERBRODNA KOMPANIYA, TOV v. Ukraine: визнання недійсним права власності підприємства-заявника на майно в судовому провадженні, ініційованому прокурором, через те, що майно було самочинною забудовою, зведеною на земельній ділянці, яка перебувала в комунальній власності – порушення

FILIPP ANDRE SADI VITSE v. Ukraine (ухв.): визнання недійсним права власності заявника – громадянина Франції – на земельну ділянку, яку незаконно виділили в ході процедури приватизації та якою сільська рада не могла розпоряджатися – заяву визнано неприйнятною

Стаття 3 Першого протоколу до Конвенції (право на вільні вибори)

ŽDANOKA v. Latvia (№ 2): позбавлення заявниці права балотуватися до парламенту Латвії з огляду на її членство в Комуністичній партії Латвії у певний період – відсутність порушення

Стаття 2 Протоколу № 4 до Конвенції (свобода пересування)

DOMENJOURD v. France: превентивні рішення щодо комендантської години, прийняті відповідно до законодавства про надзвичайний стан, впроваджені після терактів, до двох заявників, підозрюваних у потенційній участі в насильницьких діях під час саміту COP21¹ – порушення; відсутність порушення

Стаття 1 Протоколу № 12 до Конвенції (загальна заборона дискримінації)

FERRERO QUINTANA v. Spain: встановлення вікового цензу при проведенні конкурсу на заміщення посад в органах поліції – відсутність порушення

Консультативні висновки згідно з Протоколом № 16 до Конвенції

Консультативний висновок на запит Вищого суду касації та правосуддя Румунії (the High Court of Cassation and Justice of Romania) щодо тлумачення застосовності статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції (№ P16-2024-001)

Ухвала Великої Палати ЄСПЛ про відмову у прийнятті запиту про надання консультативного висновку, який надійшов від Вищого касаційного суду Румунії, щодо застосовності та тлумачення статті 8 Конвенції у випадку звільнення особи з посади судді, у зв'язку з нез'явленням на експертне дослідження з метою визначення ступеня психічного захворювання, яке перешкоджає виконанню відповідних професійних обов'язків (№ P16-2024-002)

¹ Конференція сторін Рамкової конвенції ООН щодо кліматичних змін.

Зведений огляд рішень Європейського суду з прав людини (2024 рік) / Відп. за вип.:
О. Ю. Тарасенко, Р. Ш. Бабанли. Київ, 2025. – 15 с.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема і їх переклад, здійснюють працівники департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>;

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснено з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер і не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua